apropa cultura

Dossier de premsa
Temporada Apropa Cultura 2022/23
dedicada a les persones en situació de sense llar

La llar de totes

Índex

1. Presentació
- Apropa Cultura: transformació social a través de la cultura
- Discurs de Sònia Gainza, directora d'Apropa Cultura
- Xifres genèriques

2. Temporada Apropa Cultura 2022/23
- Temporada Apropa dedicada a les persones en situació de sense llar
- Clip documental promocional de la campanya
- Acte Apropa Cultura
- Activitats #LaLlarDeTotes

3. Nous projectes; prova pilot de funcions matinals per a persones sense llar

4. Promotors culturals adherits
- Noves adhesions

5. Contacte

Apropa Cultura: transformació social a través de la cultura

Per què?

Perquè creiem que la cultura és una experiència transformadora de la persona i la societat.

Com ho fem?

Connectem entitats socials amb els teatres, auditoris, museus i festivals d'arreu de Catalunya. Els espais culturals reserven el 2% del seu aforament de temporada a un preu de 3 €. Els museus ofereixen visites i activitats adaptades.

Qui som?

Som una **iniciativa de lleure cultural inclusiu** per a les entitats socials que articula el programa social dels equipaments culturals. Col·laborem amb entitats socials que treballen amb persones amb discapacitat, en risc d'exclusió social o en situació de vulnerabilitat, tant en àmbits preventius com d'intervenció directa. Els unim als equipaments culturals amb vocació de compromís social. A tots ells, els acompanyem en el procés de convertir la cultura en un fet habitual i rellevant també per a les persones més vulnerables.

Què oferim?

- Programació cultural de temporada a l'abast de tothom (3 € per persona).
- Activitats participatives i visites adaptades a les necessitats de cada grup.
- Sessions de presentació de la programació a cada localitat.
- Assessorament personalitzat des de cada equipament.
- Formacions artístiques i educatives per incorporar l'art en el dia a dia dels col·lectius.
- Recursos pedagògics sobre l'aplicació de les arts en el dia a dia.
- Projectes propis que s'adapten a les necessitats específiques dels col·lectius.

A qui ens adrecem?

El programa s'adreça a entitats socials i de la salut que treballen amb persones en situació de risc d'exclusió social tant des de l'àmbit de la prevenció com de la intervenció directa:

- Persones amb **discapacitat intel·lectual**: centres ocupacionals, serveis de teràpia ocupacional, residències, etc.
- Persones amb **problemàtica social derivada de malaltia mental**: centres de dia, clubs socials, serveis de rehabilitació comunitària, etc.
- Persones amb **Trastorn de l'Espectre Autista**.
- Persones amb **discapacitat física, auditiva o visual** en situació de vulnerabilitat.
- **Gent gran**: residències, centres de dia, programes per combatre l'aïllament, programes d'inclusió social, etc.
- Persones amb **addiccions**.
- Persones en **situació de privació de llibertat**.
- Persones **migrades**, persones **refugiades** i persones de **minories ètniques**.
- Persones del **col·lectiu LGBTI** en situació de vulnerabilitat.
- **Infància i adolescència**: CRAES i centres oberts, etc.
- **Dones**: víctimes de situació de violència masclista, migrades, vinculades a l'exercici de la prostitució i en situació de vulnerabilitat.
- Persones **en situació de sense llar**.
- Persones **en situació de risc d'exclusió social**: centres d'acollida, centres de serveis socials, etc.

"Ens comprometem amb l'accés universal a la cultura per fomentar la inclusió social i garantir la dignitat de totes les persones."

Discurs de Sònia Gainza, directora d'Apropa Cultura:

Enguany volem celebrar que el públic d'Apropa Cultura, les persones en situació de vulnerabilitat usuàries d'entitats socials i de la salut, ha tornat als equipaments culturals. Hem retornat a les xifres prepandèmia i s'ha fet més evident que mai la importància de la cultura a les seves vides. Hi ha tres factors rellevants que creiem que han influït en aquest creixement:

1. **L'adhesió de nous equipaments**, que permet ampliar l'acció d'Apropa Cultura arreu del territori i arribar a més persones en situació de vulnerabilitat amb una oferta més diversa.

2. **La incorporació d'activitat participativa i adaptada** fruit d'un acompanyament als programadors, promovent fórmules que s'adapten a les necessitats dels col·lectius en situació de vulnerabilitat. En aquest sentit, les activitats específiques ens permeten superar moltes barreres de participació. Estem parlant de sessions matinals per a adults, obertura d'assajos, sessions relaxades i activitats participatives específiques com El Museu s'Apropa a Barcelona ciutat (on educadors dels museus visiten residències de gent gran), Ritmes en companyia (tallers de música a hospitals de salut mental de Catalunya), Un Matí d'Orquestra (activitat participativa entre setmana als teatres municipals d'onze municipis de la mà de sis orquestres catalanes).

3. **Transport adaptat per a fer sortides culturals. Sortides #MaiSoles**
Enguany hem pogut oferir 75 autocars adaptats a la província de Barcelona destinats a les persones grans en situació de dependència i aïllament, bàsicament les residències de gent gran, facilitant sortides a aquestes persones grans que, d'altra manera, no s'haurien pogut fer. Un projecte que ha sigut transformador, que és el nostre objectiu. Ha sigut l'inici de moltíssimes vivències que no sabíem abans per què no les vèiem.

I encara volem anar més enllà: ens preguntem qui queda encara exclòs de la cultura? Quines entitats no es plategen gaudir-ne? Com podem arribar a elles?

A més de les barreres de preu, horaris i oferta adaptada, que ja intentem reduir a través del treball amb els programadors d'Apropa Cultura, existeixen barreres mentals pel fet d'haver estat, durant molts anys, exclosos de la cultura. Cal anar a buscar aquestes entitats, informar-les i escoltar-les fent servir les xarxes ja existents. Això ens planteja a l'Apropa Cultura un treball molt proper i continuat amb les entitats socials i de la salut amb dedicació i amor, ja que significa establir vincles sostenibles entre les persones.

Sou molts ja els programadors, festivals i ajuntaments que creieu en la necessitat de destinar un percentatge del vostre aforament de públic a les entitats socials, i desitgem que aquesta necessitat que vosaltres veieu de forma tan clara pugui estendre's a qui encara no ho veu així.

També tenim reptes: tenim l'oportunitat d'avançar i corregir un desequilibri territorial que hem detectat, i és que les sortides culturals passen majoritàriament a la província de Barcelona. Tenim el repte de consolidar l'Apropa Cultura a tota Catalunya.

Com va dir el director de cinema Javier Fesser, "la inclusió no és un acte de generositat, ni de solidaritat, sinó una necessitat de la societat per a ser més potent i generosa, i aconseguir que el sentit del bé comú estigui per sobre de l'individual".

Moltes gràcies a totes per fer possible el programa. **Per una cultura més inclusiva, #somApropa**!

16 anys obrint portes

Més de
2.300
propostes culturals diferents a l'agenda de cada temporada.

1.631
entitats socials i de la salut que treballen amb persones en situació de vulnerabilitat.

Més de
160
teatres, auditoris, festivals, espais singulars i museus d'arreu de Catalunya formen part de la xarxa Apropa Cultura.

426.627
experiències culturals des de 2006

45
municipis formen part del programa

Participants

> Assistències
Més de 435.422 experiències culturals des de 2006:
282.218 entrades a espectacles i projeccions
146.409 entrades a museus, exposicions i activitats participatives

> Formacions
Més de 4.700 inscripcions als cursos "Educa amb l'Art" des del 2011
Més de 1.300 assistències a les "Jornades d'accessibilitat i diversitat" des del 2013

Gràcies al compromís de programadors culturals, institucions i mecenes, persones en situació de vulnerabilitat gaudeixen d'experiències úniques

Temporada Apropa Cultura dedicada a les persones en situació de sense llar

Perquè persones en situació de sense llar?

La situació en què viuen les persones en situació de sense llar continua sent desconeguda per a la majoria de la població. **Són invisibilitzades i els seus drets són vulnerats cada dia**. Viure al carrer o trobar-se en una situació de sensellarisme no és una decisió, sinó precisament l'absència d'alternativa a causa de circumstàncies sistèmiques o estructurals. És necessari visibilitzar i sensibilitzar sobre el sensellarisme: és el camí per construir una societat més justa i corresponsable. Què hi podem fer des de l'àmbit de la cultura?

Apropa Cultura dedica la temporada 2022/23 a les persones en situació de sense llar, perquè creiem que **la cultura és clau per la seva capacitat d'establir vincles, generar relacions sostenibles i obrir noves possibilitats**. Treballarem contra l'estigma, la discriminació i l'exclusió del sensellarisme en col·laboració amb els equipaments culturals i les entitats socials que hi treballen.

La cultura pot acompanyar a les persones en situació de sense llar, perquè no només es tracta de sobreviure, sinó d'obrir la possibilitat a **viure vides significatives, plenes i en comunitat**.

Les persones en situació de sense llar **mereixen la oportunitat d'accedir i gaudir de la cultura**. L'accés a la cultura és un dret primordial, té un impacte important en el procés de recuperació del projecte vital personal i de les relacions socials.

Durant la temporada 22/23 vetllarem per fer visible allò invisible, que l'accés a la cultura sigui una realitat, perquè **la cultura és la llar de totes**.

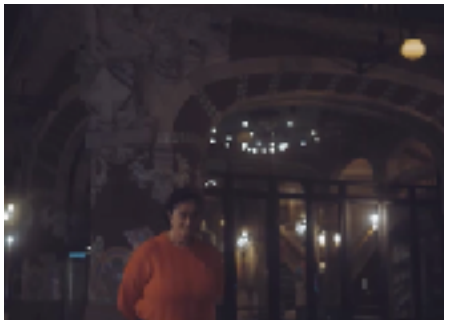

Sabies que...

Des de 2006, les entitats socials que treballen amb persones en situació de sense llar han gaudit de més de **8.900 experiències culturals** a través del programa Apropa Cultura.

Actualment hi ha **163 centres socials registrats** a l'Apropa Cultura que treballen amb persones en situació de sense llar.

Clip documental promocional de la campanya #LaLlarDeTotes. Agraïments: Juana Rodríguez Formoso, Palau de la Música Catalana, Orquestra Simfònica del Vallès, XAPSLL - Xarxa d'Atenció a les Persones en situació de Sense Llar, Grup de dones del programa Dones amb Llar d'Assís Centre d'Acollida, Sant Joan de Déu Serveis Socials - Barcelona.

Acte anual Apropa Cultura

Amb l'objectiu de donar a visibilitat al projecte cada any s'organitza l'Acte Anual Apropa Cultura que, des de la temporada 2019/20, també serveix per donar el tret de sortida a una campanya de conscienciació i activitats sobre un col·lectiu concret de l'Apropa i el paper clau de la cultura en la millora de la seva vida. Les últimes temporades es van dedicar a les Dones en situació de vulnerabilitat (#TotesIncloses, 2019/20), a la Salut Mental (#LliuresdEstigma 2020/21), a la Gent Gran en situació de dependència i/o aïllament (#MaiSoles, 2021/22) i aquesta és el torn de les persones en situació de sense llar (#LaLlarDeTotes, 2022/23).

L'Acte Anual Apropa Cultura 2022 té lloc el divendres 21 d'octubre al **Born Centre de Cultura i Memòria** de Barcelona, conduit pel periodista **Crisol Tuà** i amb la presència de **Natàlia Garriga**, consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya; **Carles Campuzano**, conseller de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya; **Aina Plaza**, directora general de Planificació i Recerca en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya; **Sonia Fuertes**, comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona; **Daniel Granados**, delegat de Drets Culturals de l'Ajuntament de Barcelona; **Ferran Mascarell**, vicepresident tercer de la Diputació de Barcelona; **Ignasi Miró**, director corporatiu de Cultura i Ciència de la Fundació "la Caixa"; **Sònia Gainza**, directora d'Apropa Cultura; **Roger Fe**, membre de la comissió permanent de la XAPSLL i Cap de l'Àrea social d'ASSÍS; **Antoni Cortiñas**, tècnic informàtic i persona amb experiència de sensellarisme viscuda; **Clàudia Torner**, coordinadora d'Apropa Cultura; i nombrosos representants dels principals equipaments del sector cultural i social del país, així com testimonis de l'àmbit del sensellarisme

L'acte s'ha tancat amb l'actuació d'un fragment musical de **"La gata perduda"**, l'òpera comunitària estrenada al Gran Teatre del Liceu.

Recupera l'acte Apropa Cultura 2022 en streaming aquí.

Activitats #LaLlarDeTotes

Les activitats de la temporada 2022/23 se centraran en les entitats socials que treballen amb les persones en situació de sense llar. Es tracta de centres, d'associacions, fundacions, serveis i centres socials que afronten molts reptes per millorar la qualitat de la vida d'aquestes persones.

Amb la col·laboració de les entitats socials i els equipaments culturals, hem dissenyat un programa d'activitats amb l'objectiu de donar visibilitat a la tasca que realitzen d'aquestes entitats socials i com la cultura pot ajudar a aconseguir una societat més inclusiva. Aquestes activitats s'adrecen a professionals d'equipaments culturals i de l'àmbit social. A cada activitat crearem un grup de persones per compartir experiències vinculades a les persones sense llar.

1. Jornada d'Accessibilitat i Diversitat: Sensellarisme i Cultura (20 de febrer de 2023 al MACBA)

2. Formacions sobre Sensellarisme a equipaments culturals (novembre 2022 – febrer 2023)

Formacions que es duran a terme amb la col·laboració de la XAPSLL, la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar de Barcelona.

3. Xerrades online (març i abril 2023)

- Diversitat i Sensellarisme.
- Dones i Sensellarisme
- Migració i Sensellarisme

4. Projecte en col·laboració entre equipaments culturals de la xarxa Apropa Cultura i la XAPSLL

El programa d'activitats s'anirà ampliant i actualitzant a la web apropacultura.org

Novetat: Projecte pilot de funcions matinals

Per aquesta temporada dedicada a les persones en situació de sense llar, Apropa Cultura presenta una **prova pilot per obrir sessions matinals a públics que, per les seves característiques i necessitats, sovint poden no sentir-se còmodes o no poden assistir a les mateixes funcions que el públic general**. Durant el 2022, L'Auditori ha obert les seves portes a entitats que atenen a persones en situació de sense llar, oferint-los accés als assajos de l'OBC i un esmorzar posterior a la cafeteria de L'Auditori. Així, aquestes persones poden gaudir de concerts en un entorn còmode i adaptat als seus horaris i que, d'una altra manera, no podrien accedir-hi. El projecte es reprendrà durant la primavera d'aquesta temporada, amb l'objectiu de seguir sumant complicitats entre els equipaments.

La creació de projectes específics per atendre les necessitat reals dels usuaris de les entitats socials, respon a una tònica que Apropa Cultura porta practicant durant els últims anys. Per exemple, la temporada passada dedicada a les persones grans en situació de dependència i/o aïllament es van crear tres projectes diferents centrats en aquest col·lectiu: **"El Museu s'Apropa"** (programa d'activitats artístiques organitzades per una desena de museus de la xarxa Apropa Cultura a residències de gent gran), **"La Dansa s'Apropa"** (una col·laboració amb el Mercat de les Flors, que porta sessions de dansa a les residències) i les **"Sortides #MaiSoles"** (un servei d'autobusos adaptat per anar als equipaments culturals en col·laboració amb l'empresa Moventis).

Nous reptes i horitzons

Projectes com aquests mostren el llarg camí que queda encara per recórrer. El repte d'Apropa Cultura és seguir treballant per detectar les necessitats reals de les persones en situació de vulnerabilitat i posar-hi solucions per millorar les seves vides. Quan obrir les portes de la cultura és insuficient, cal pensar altres maneres perquè ningú se'n quedi al marge.

4. Promotors culturals adherits

L'AUDITORI BARCELONA

MERCAT DE LES FLORS CASA DE LA DANSA

lliure

TNC TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

ATRIUM VILADECANS

Ajuntament de Girona

Bitò

L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona

TEATRE-AUDITORI SANT CUGAT

AJUNTAMENT VILAFRANCA DEL PENEDÈS

LaFACT FACTORIA CULTURAL DE TERRASSA

PALAU DE LA MÚSICA ORFEÓ CATALÀ

Ajuntament de Terrassa

Teatre Auditori de Granollers

AJUNTAMENT DE REUS

Ajuntament d'Olot Cultura

AJUNTAMENT DE Vilanova i la Geltrú

Fundació "la Caixa"

Fundació Joan Miró Barcelona

CCCB Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

MACBA MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Museu Picasso

Ajuntament de Sabadell

MUSEU DE LA MÚSICA

FOCUS

Fira Mediterrània de Manresa

Ajuntament de L'Hospitalet

LA PAERIA Ajuntament de Lleida

kursaal

Gran Teatre del Liceu

Ajuntament de Badalona

Ajuntament del Vendrell

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Mataró

iberCamera

BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

CONCERT STUDIO

Ajuntament de Tàrrega

FESTIVAL TORROELLA DE MONTGRÍ

MAS i MAS

MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA FIGUERES

4. Promotors culturals adherits

Noves adhesions de la temporada:

apropa cultura

Contacte de premsa

premsa@apropacultura.cat

Còsmica
Alba Aragón (687 64 58 91)
Sònia González A. (670 66 34 55)
Anna Aurich

Enllaç a la nota de premsa aquí

APROPA CULTURA
93 247 93 06
C/ Lepant 150 Barcelona
www.apropacultura.cat
apropa@apropacultura.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya · Ajuntament de Barcelona · Diputació Barcelona · Fundació "la Caixa"

I la col·laboració de:

Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya · Fundació Pere Tarrés · ceesc · Transversal Xarxa d'activitats culturals · Diputació de Girona · moventia

#somApropa